

Instrukcja przeprowadzenia i opracowania raportu z przeglądu warunków pracy w 2009 r.

Przegląd warunków pracy w Politechnice Warszawskiej w 2009 r. powinien być przeprowadzony w sposób umożliwiający uzyskanie odpowiedzi na przedstawione niżej pytania i rozstrzygnięcie zagadnień w nich poruszanych. Raport komisji ds. przeglądu warunków pracy powinien zawierać odpowiedzi na te pytania. W odniesieniu do jednostki organizacyjnej należy udzielić odpowiedzi podsumowujących, ze zwróceniem uwagi nie tylko na stan zadawalający, ale i elementy wymagające częściowej lub całkowitej poprawy.

1. Czy książki obiektów budowlanych wraz z terenami przyległymi są prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi? Czy budynki i pomieszczenia są modernizowane i remontowane z zachowaniem wymagań prawa budowlanego oraz aktów wykonawczych do tego prawa?
2. Czy w budynkach i pomieszczeniach, w których przebywają pracownicy, doktoranci i studenci stan instalacji elektrycznej, ogrzewanie, wentylacja, oświetlenie, stan ścian, sufitów, podłóg i schodów spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Pomocy Społecznej w sprawie ogólnych przepisów bhp (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650)? Czy pomieszczenia te mają estetyczny wygląd?
3. Jakie jest zagęszczenie ludzi w pomieszczeniach? W salach wykładowych, ćwiczeniowo-seminaryjnych i w pokojach mieszkalnych domów studenckich proszę podać ile m² przypada na 1 osobę (wartości średnie i skrajne). Natomiast w laboratoriach, warsztatach, salach sportowych podczas zajęć i w pomieszczeniach do pracy podać ile m² wolnej powierzchni oprócz mebli i urządzeń oraz ile m³ wolnej objętości pomieszczenia przypada na jednego pracownika.
4. Czy pomieszczenia higieniczno-sanitarne (szatnie, umywalnie, ustępy, jadalnie z wyjątkiem stołówek, pomieszczenia do ogrzewania się, pomieszczenia do prania) spełniają wymagania zawarte w przepisach ogólnobudowlanych oraz przepisach bhp? Jaki jest stan tych pomieszczeń?
5. Czy firmy wynajmujące lokale w budynkach PW prowadzą działalność niestwarzającą zagrożenia dla życia i zdrowia pracowników, doktorantów i studentów PW i czy ich działalność jest zgłoszona do Państwowej Inspekcji Pracy i SANEPID-u? Kto zajmuje się odpadami wytwarzanymi przez te firmy? Czy w umowach zawartych pomiędzy tymi firmami a jednostkami organizacyjnymi PW określono, kto odpowiada za stan instalacji elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, ochrony przeciwpożarowej itp.: główny użytkownik budynku czy firma wynajmująca?
6. Czy są budynki lub pomieszczenia wymagające natychmiastowych remontów? Podać przyczyny.
7. Czy budynki i pomieszczenia są zabezpieczone - zgodnie z aktualnymi przepisami prawa - przed powstawaniem i rozprzestrzenianiem się pożaru i czy istnieje możliwość bezpiecznej ewakuacji ludzi w czasie pożaru?
8. Czy urządzenia techniczne i instalacje nie zagrażają bezpieczeństwu użytkowników i spełniają minimalne wymagania dotyczące bhp (Dz. U. z 2002 r. nr 191, poz. 1596 i Dz. U.

z 2003 r. nr 178, poz. 1745) - niezależnie od tego czy służą jako narzędzia pracy lub są wyposażeniem sal sportowych lub domów studenckich itp.? Czy posiadają dokumentację techniczno-ruchową, instrukcję obsługi, czy są poddawane okresowym przeglądom technicznym, czy przeglądy te są odnotowywane i czy można to sprawdzić?

9. Czy wyposażenie w meble i organizacja stanowisk pracy są odpowiednie do charakteru wykonywanej pracy i wymiarów antropometrycznych użytkowników? Ile komputerowych stanowisk pracy jest zorganizowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a ile wymaga korekty? Jaki jest stan wyposażenia stanowisk do zajęć dydaktycznych?
10. Czy pomieszczenia dydaktyczne są wyposażone w urządzenia audiowizualne i czy są nagłośnione? Czy sale dydaktyczne są wyposażone w umywalkę z bieżącą wodą?
11. Czy środki chemiczne stosowane w jednostce organizacyjnej są wprowadzane w sposób scentralizowany, umożliwiając ich ewidencję?
12. Czy magazyny do przechowywania niebezpiecznych środków chemicznych są zamknięte, wyraźnie oznakowane, czy spełniają wymagania określone w przepisach budowlanych i ochrony przeciwpożarowej oraz spełniają warunki opisane w kartach charakterystyki danych środków chemicznych?
13. Czy zostały zidentyfikowane narażenia pracowników, doktorantów i/lub studentów na środki niebezpieczne oraz
 - 1) czy jest sporządzana lista aktualnie używanych w pracowni niebezpiecznych środków chemicznych;
 - 2) czy karty charakterystyki każdego niebezpiecznego środka chemicznego, znajdującego się na liście, o której mowa w pkt 1, są przechowywane sposobem umożliwiającym swobodny do nich dostęp;
 - 3) czy studenci i prowadzący zajęcia są zapoznani z informacjami zawartymi w kartach charakterystyki;
 - 4) czy przygotowana jest instrukcja postępowania na wypadek niebezpiecznego zdarzenia;
 - 5) czy zdarzają się przekroczenia NDS-ów; kiedy ostatni raz wykonano pomiary stężeń czynników występujących na poszczególnych stanowiskach;
 - 6) czy stosowane są środki ochrony zbiorowej i indywidualnej zmniejszające narażenie;
 - 7) czy pracownicy są zapoznani z wynikami oceny ryzyka zawodowego przy narażeniu na środki chemiczne?
14. Czy środki niebezpieczne oraz gazy techniczne są właściwie oznakowane i przechowywane? Czy środki chemiczne są przechowywane w opakowaniach zastępczych lub naczyniach laboratoryjnych i czy są oznakowane zgodnie z § 3 zarządzenia nr 58/2008 Rektora PW z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie zasad obrotu środkami chemicznymi w PW?
15. Czy środki chemiczne są przechowywane w opakowaniach chroniących przed szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem, pożarem, wybuchem lub możliwością przedostania się do środowiska naturalnego?
16. Czy istnieje narażenie na pyły, o jakim składzie chemicznym, czy narażenie to jest oceniane, czy zdarzają się przekroczenia NDS-ów, kiedy ostatni raz wykonywano pomiary stężeń pyłów na poszczególnych stanowiskach pracy, czy stosowane są środki ochrony indywidualnej, czy istnieje sprawna wentylacja na stanowiskach pracy

związanych z narażeniem na pyły, czy podlega ona regularnym przeglądom i pomiarom skuteczności?

17. Czy zostało zidentyfikowane narażenie na czynniki biologiczne, czy podlega ono nadzorowi, czy opracowane są procedury bezpiecznej pracy i przechowywania materiału biologicznego, czy stosowane są środki ochrony indywidualnej? Czy pracownicy są zapoznani z wynikami oceny ryzyka zawodowego przy narażeniu na czynniki biologiczne?
18. Czy pracownicy, doktoranci i studenci narażeni są na jakiś z wymienionych czynników fizycznych: hałas, drgania, promieniowanie podczerwone, ultrafioletowe, laserowe, jonizujące, pole i promieniowanie elektromagnetyczne w zakresie 0-300 GHz, prąd elektryczny?
19. Czy narażenie na poszczególne czynniki jest kontrolowane i oceniane, kiedy ostatni raz wykonywano pomiary natężeń wymienionych czynników na poszczególnych stanowiskach pracy, czy zdarzają się przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń na stanowiskach pracy lub w warsztatach i laboratoriach, czy stosowane są środki ochrony zbiorowej lub indywidualnej?
20. Czy w przypadku narażenia na pola i promieniowanie elektromagnetyczne wyznaczono i oznakowano zasięgi strefy zagrożenia i strefy niebezpiecznej?
21. Czy są na bieżąco przekazywane do Inspektoratu BHP aktualne informacje dotyczące stanowisk uprawniających do otrzymywania dodatków specjalnych za pracę wykonywaną w warunkach szkodliwych dla zdrowia, ile jest takich stanowisk i z powodu jakich czynników zostały uznane? Kiedy ostatni raz wykonywano pomiary stężeń/natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na poszczególnych stanowiskach zakwalifikowanych jako szkodliwe?
22. Czy pracownicy, doktoranci i studenci studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych licencjackich/inżynierskich oraz studenci studiów magisterskich, którzy wcześniej nie studiowali w PW, a także słuchacze studiów podyplomowych są poddawani szkoleniom zgodnie z obowiązującymi zarządzeniami Rektora PW (nr 31 z 2007 r. i nr 26 z 2007 r.) w zakresie bezpiecznych i higienicznych procedur wykonywania poszczególnych prac, zasad postępowania w wypadku awarii, zagrożenia pożarowego, udzielania i pomocy poszkodowanym? Czy istnieją programy tych szkoleń i dokumentacja potwierdzająca odbycie tych szkoleń?
23. Czy podczas zajęć laboratoryjnych lub warsztatowych zapewniony jest nadzór pracowników nad studentami i doktorantami? Czy opracowany jest wykaz prac, których nie można wykonywać pojedynczo, czy zapewniane są osoby do współpracy, zwłaszcza podczas wykonywania prac magisterskich, badań prowadzonych przez doktorantów? Czy są zapisy potwierdzające istnienie wzmożonego nadzoru w tym zakresie?
24. Czy obiekty, w których są zlokalizowane stanowiska pracy/nauki zawierają apteczki wyposażone w środki do udzielania pierwszej pomocy, których termin ważności nie upłynął, czy osoby którym powierzono obsługę apteczek zostały przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy?

25. Czy w budynkach znajdują się informacje o miejscach przechowywania apteczek, oraz, numerach telefonów alarmowych, oraz o wykazie, miejscu wykonywania pracy oraz danych kontaktowych do osób przeszkolonych w zakresie udzielania I pomocy?
26. Czy osoby zajmujące się w poszczególnych jednostkach organizacyjnych ochroną narażanych na czynniki fizyczne (promieniowanie laserowe, jonizujące, prąd wielkiej mocy itp.) lub kontrolujące tego typu urządzenia posiadają aktualne uprawnienia?
27. Czy występują stanowiska, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych, ile osób jest na nich zatrudnionych, czy zostały one zarejestrowane w BSO? Czy w przypadku likwidacji tych stanowisk przekazywana jest natychmiast informacja do BSO?
28. Czy jednostka organizacyjna ustaliła zasady gospodarki odpadami niebezpiecznymi powstającymi w jednostce? Czy jest opracowana instrukcja postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi? Czy odpady powstające w PW nie zanieczyszczają środowiska, czy jest wyznaczone miejsce składowania odpadów niebezpiecznych? Czy odpady są odbierane przez firmy mające stosowne zezwolenia na odbiór i utylizację? Czy prowadzona ewidencja odpadów innych niż komunalne jest zgodna z obowiązującymi przepisami w tym zakresie?
29. Czy pracownicy, doktoranci i studenci (wydziałów, na których istnieje obowiązek dostarczenia zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do studiów na danym kierunku) posiadają aktualne badania lekarskie (wstępne i okresowe) oraz aktualne badania sanitarno-epidemiologiczne wpisywane do odpowiedniej książeczki zdrowia, potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy w określonych warunkach?
30. Czy w jednostce organizacyjnej prowadzona jest ewidencja wykorzystywania urlopów wypoczynkowych i czy pracownicy wykorzystują przysługujące im prawnie urlopy, a doktoranci dni wolne - zgodnie z określonymi przepisami?
31. Czy pracownicy są wyposażeni w środki czystości, odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej? Czy środki ochrony indywidualnej spełniają wymagania dotyczące oceny zgodności? Czy są one właściwie przechowywane? Czy istnieją instrukcje właściwych sposobów ich używania, kontroli i konserwacji? Czy jest prowadzona dokumentacja związana z gospodarką środkami ochrony indywidualnej?
32. Gdzie w jednostce organizacyjnej jest przechowywana dokumentacja powypadkowa wypadków przy pracy/wypadków zrównanych z wypadkami przy pracy? Czy były podjęte działania korygujące lub naprawcze po zaistniałych zdarzeniach wypadkowych? Czy w jednostce jest rejestr zdarzeń potencjalnie wypadkowych?
33. Czy dokonano aktualizacji oceny ryzyka zawodowego zgodnie z zarządzeniem nr 39/2008 Rektora PW z dnia 8 lipca 2008 r.? Czy były podjęte działania w celu obniżenia ryzyka? Czy kierownicy jednostek organizacyjnych lub osoby przez nich wyznaczone zapoznają pracowników i osoby współpracujące (niezależnie od formy zatrudnienia) z oceną ryzyka zawodowego i czy jest to odpowiednio udokumentowane? Czy kserokopie wykazu stanowisk wraz z oszacowanym ryzykiem zawodowym są przekazywane do Inspektoratu BHP? Czy kserokopie oświadczeń o zapoznaniu z ryzykiem zawodowym są przekazywane do Biura Spraw Osobowych? Czy podwykonawcy i osoby współpracujące są zapoznani zagrożeniami występującymi na terenie jednostki?

34. firmy wynajmujące pomieszczenia w budynkach jednostki organizacyjnej zostały zapoznane z zagrożeniami występującymi w tych obiektach? Czy firmy wynajmujące pomieszczenia poinformowały głównych użytkowników obiektów o stwarzanych zagrożeniach w pomieszczeniach przez nie zajmowanych? Czy pomieszczenia, w których występują zagrożenia są prawidłowo oznakowane? Czy zgodnie z art. 208 § 1 ust. 2 Kodeksu pracy został wyznaczony koordynator ds. bhp?
35. Czy w jednostkach organizacyjnych w miejscach łatwo dostępnych dla pracowników wywieszony jest wykaz prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz. U. z 1996 r. nr 114.poz. 545 + zm. Dz. U. z 2002 r. nr 127, poz. 1092)?
36. Czy w wyniku przeprowadzonego w roku 2006 ogólnouczelnianego przeglądu warunków pracy nie zostały podjęte (jakie?) i niezrealizowane działania poprawiające warunki pracy i respektowanie prawa pracy w jednostce?
37. Inne informacje - specyficzne dla danej jednostki organizacyjnej a nieuwzględnione powyżej - dotyczące warunków pracy lub nauki (np. na temat realizacji wymagań prawa atomowego).
38. Jakie działania naprawcze i w jakich terminach czasowych (kwartał, rok, terminy późniejsze) należy podjąć, aby zminimalizować skutki niekorzystnych dla zdrowia i życia warunków pracy?